

Mürsəl İrəvanlı,
Yazıçı-publisist,
M. Qorki adına
Beynəlxalq
mükafat laureatı
Gəncə şəhəri

I yazı

(Povest)

Az deyib təmiz deyib:

"Mən ömrüm boyu yüzdən artıq adam öldürmüşəm. Lakin bunu vəhşiliyim, yaxud qəddarlığım səbəbindən deyil, iş naminə etmişəm".

(Salvadore Luçano,
Amerika mafiyasının "Xaç atası")

**Qaraxanın cangüdəni Rasim Muradla Məcidə qarşı-
layıb evə apardı. Divarları müxtəlif, bahalı tablolar
və rəssam işləri olan portretlərlə bəzədilmiş, çox da ge-
niş olmayan otaqda Qaraxanla balta Cəbi üz-
üzə oturmuşdular. Əslində bura üç-dörd gün
bundan əvvəl kimi şef
Qurbanın kabinetini idi. Rəqibləri tərəfdən gəzdirdi ma-
şında atəşə tutulduqdan sonra onun vəzifəsini böyük
oğlu Qaraxan yerinə yetirirdi...**

...Bura şəhərin kənarında çox da dəbdəbəli olmayan, nisbətən balaca bir girişli xəstəxana idi. İki qatdan ibarət olan binada əsas etibar ilə güllə yarası almış xəstələr müalicə olunurdular. İkinci mərtəbənin pəncərəsi önündə səliqə ilə geyinmiş, yaraşığı, cavan bir oğlan dayanmışdı. Onun adı Murad, içəridə üç güllə yarası almış və müalicə olunan məşhur narkobaron Qurbanın kiçik oğlu idi. Murad pəncərədən boylandı - küçədə heç kəs gözə dəymirdi, maşın da yox idi. Kim gəlsəydi, içəri bu yeganə qapıdan keçməli olacaqdı. Murad başa düşdü ki, vaxtı azdır. O, küçəyə çıxıb küçə fəvvarinin altında dayandı və siqaret yandırdı. Xəstəxana ilə üzübə dərk küçədən gənc bir oğlan peyda oldu və xəstəxana istiqamətinə addımladı. Qoltuğunda paket vardı. O, yaxınlaşdıqda sifəti Murada tanış gəldi. O, yaxınlaşdıqca sifəti Murada tanış gəldi. Oğlan Muradın bərabərində dayandı və bir az hündürdən dedi:

- Cənab Murad, tanımadın məni? Mən Rzayam. Çörəkçi Şahsuvarın kürəkəni. Atanız Qurban dayı mənə burada qalmağa kömək göstərməklə həyatımı xilas etdi. Allah onu qorusun. Murad Rzanı tanıyıb əl verdi.

- Tez olun, buradan gedin, - dedi. Burada qalmaq təhlükəlidir. Bir azdan həngəmə qopacaq.

Rzanın sifətində qorxu nişanələrini oxuyunca da dedi:

- Qardaş, mən ömrüm boyu o kişiye borcluyam. Buna görə də burada qalib ona kömək etmək istəyirəm.

Bu zaman qarşıdakı küçədən uzun bir maşın peyda oldu, yaxınlaşdı, ələ bil dayanmaq istəyirdi, lakin birdən sürətini artırıb uzaqlaşdı.

Murad və Rza təxminən on deqiqə beləcə hərəkətsiz dayanıb siqaret çəkdi. Qəfildən gecə sükutunu polis maşınının zil sirenəsi pozdu. On birinci küçənin tinindən böyük sürətlə peyda olan polis maşını xəstəxananın düz qarşısında dayandı. Onun arxasınca daha iki küçəyə və səkiyə polis nəfərləri və mülki geyimli, əli silahlı adamlar tökülüşdü.

Polisləri Qaraxanın göndərdiyini zənn edən Murad gələnlərə tərəf addımladı. İki zirpə polis nəfəri onun qolundan tutdular, üçüncüsü cəld oğlanın üst-başını axtardı. Hündürboy,

gövdəli polis polkovniki pillələri tələsmədən yuxarıya doğru qalxdı, polis nəfərləri kənara sıxlaşıb ona yol verdilər. Polkovnik Murada yaxınlaşıb kobudcasına:

- Mən ele bildim ki, bu mafioz quldurlarının hamısının damlanmışıq, - dedi.

- Kimsən? Burada nə sülenirsən?

Muradın bərabərində dayanmış mülki geyimdə olan leytenant xallı Murtuz dedi:

- Bu onlardan deyil, cənab polkovnik. Təmiz oğlandır.

Murad isə heç nə demədi. O, soyuqanlıqla polkovnikin sifətini öyrənir, onun zalım və boz gözələrində oynayan qığılcımları dərinəndən oxuyub öyrənmək, sanki nəyisə anlamaq istəyirdi. Bayaqlı leytenant izah

Bəs nə üçün onlar hələ də orada sülenirlər? Doğrudanmı qarşıma Qaraxan haqlıdır və mühafizənin xəstəxanadan götürülməsi düşünülmüş planın, atama qarşı yeni sui-qəsdin tərkib hissəsidir?

Çox güman ki, qarşıma haqlıdır".

Murad hislərini bürüzə vermədən sakitcə dedi:

- Atamın palatasına keşikçi qoyulmayanacan buradan getməyəcəyəm.

Polkovnik onun yanında dayanmış bayaqlı leytenant müraciət etdi:

- Murtuz, həbs elə onu! - dedi.

Leytenant yerindən tərpənmədən:

- Onun günahı yoxdur, - dedi müşkül olmayıb. Qəzetlər hay-küy qaldırır. Hirsindən tunc rəngi almış polkovnik Murtuzun üstünə yeridi:

- Dedi ki, apar küçüyü buradan! Muradın beyni saat kimi dəqiq işləyirdi, qəzəb beynini, düşüncəsini durandırmışdı. O, aydın və uca səslə dedi:
- Polkovnik! Atamın gü-

dəza vermək üçün Həmid-dən nə qədər almısən?

Muradın bu sözləri deməsi ilə polkovnikin iri, çağa başı boyda yumruğunun dəhşətli zərbə onun çənəsinə enməsi bir oldu. Beynində sanki qumbara partladı, ağız qan və sınımış dişlərlə doldu, qılçaları qatlandı. Polis nəfərləri onu tutub saxlamasaydılar döşəməyə yığılacqdı.

Mülki geyimli leytenant özünü

sonuz. Sonra murada diqqətlə nəzər salıb soruşdu:

- Sizi kim döyüb? Sizə bədən xəsarəti yetirmiş şəxsə qarşı iddia qaldırmaq niyyətiniz varmı?

Murad çənəsini güclə tərpəderək:

- Məni vurmayıblar, özüm yığılmışam, - dedi.

O, polkovnikin tənənə dolu baxışlarını sezip, cavab olaraq istehzayla gülümsədi. Murad özünü beyninə hakim kəsən və aydın, buz mətanətini iliyəcəni işləmiş quduz, dözülməz bir nifrəti nəyin bahasına olursa olsun yad baxışlardan gizlətməyə çalışırdı. O, istəmədi ki, kimsə onun bu anda hansı hissləri keçirdiyini bilsin. Atası bunu istəmədi. O, yavaş-yavaş ruhen atasına çevrildiyini hiss edir və bundan qorubə bir həzz alırdı.

Sonra Murad başa düşdü ki, onu başqa xəstəxanaya aparırlar və hüşunu itirdi.

Murad səhər tezdən narkozdan ayılındı hiss etdi ki, çənəsinə şin-sarı qoyublar və sol tərəfə dörd diş çatışdır. Yatağın küncündə qarşıdaşının yaxın dostu Məcid oturmuşdu.

- Dünən axşam nə olmuşdu? - deyə Məciddən xəbər aldı.

Məcid özünəməxsus sakit səsle cavab verdi:

- Qarşıdaşın Qaraxanın polisde öz adamı var. Səni müdafiə edən leytenant Murtuzu deyirəm. O, bəzi şeyləri bizə izah elədi. Səni vuran polkovnik Ziya Maqsudov bu vəzifəyə gələn gündən ucdantutma hamıdan rüşvət alır. Biz özümüz də işimizin xətri üçün ona az pul verməmişik.

"Mavi Ay" restoranında qətl

onları götürüb?

Polkovnik barıt çəlləyi kimi partladı:

- Qotur oğlu qotur! Sən kimsən ki, məndən izahat tələb edirsən? Hə, bu rayonun rəisi kimi mən götürmüşəm onları! Sənin o narkobaron və quldur dədəni qorumaq borcum deyil, onu lap gəbərtməyə də vecimə almaram, yerimdən tərpənəni deyiləm. İndi isə sürüş buradan yaramaz küçük!

Polkovnikin sözləri Murada zərəcə təsir etmirdi. Gözlerini əvvəlki kimi polkovnikin sifətinə zilləyərk öldürməyi düşünürdü: «ola bilsin ki, birinci maşındakı adam bizimlə narkobiznes sahəsində rəqabət aparın, adamlarına göstəriş verib atamı öldürməyə hala saldın düşmənimiz Həmid imiş və o məni gördüyündən maşını saxlamayıb ötüb keçib və polkovnik Ziya Maqsudova zəng vuraraq təxminən bunu deyib: "Sənə bir etək pul vermişəm ki, Vüqarlıların mühafizəçilərini xəstəxanadan rədd edəsən ki, əl-ayağa dolaşmasınlar.

Muradın üstünə ataraq onu ikinci zərbədən qorudu:

- Pərvərdigara, siz onu şikəst ediniz ki! - qışqırdı.

Polkovnik cır səsiylə hündürdən elan etdi:

- Eşidin və aqah olun ki, mən ona heç barmağımla da toxunmamışam. O özü üstümə şığıdı, ayağı ilib yığıldı. Aydındır? Həbs edilən zaman polisə müqavimət göstərdi

Murad sanki qırmızı duman arxasından baxaraq daha bir neçə maşının gəlib xəstəxana önündə dayandığını gördü. Maşınlardan adamlar tökülüşdü. O, atasının rus vəkili dərhal tanıdı. Vəkil polkovnikə yaxın gəlib dedi:

- Vüqarlılar ailəsi şəxsi axtarış idarəsinə müraciət edərək cənab Qurbanın mühafizəsi haqqında müqavilə bağlayıb. Müqavilənin 3-cü bəndində yazılıb ki, mühafizəçilərin silah gəzdirməyə tam hüquqları vardır. Əgər siz çasıb onları həbs etmək istəyəsiniz, təbii ki, sabah məhkəmə qarşısında cavab verməli olacaq-

Lakin o hədsiz acgöz və vicdansız, çörəyi dizinin üstə olan adamdır. Görünür, klan Həmid ona güclü pul verdiyindən xəstəxanada qəbul saati qurtaran kimi bizim adamların hamısını həbs edib, polis işçilərini isə başqa yerə göndərib. Ancaq şad xəbər var. Biz hesabı bərabərləşdirdik. Qurban əmiyə sui-qəsd hazırlayan Çopur Saleh, Həmidin sağ əli Bayramla qoşa bu gün səhər saat 4-də gecə barında öldürüldü!

Murad bu xəbəri eşitcək yatağında dikəldi:

- Bu necə ola bilər? Mən belə güman edərdim ki, biz hələlik dinc oturmalyıq.

Məcid çiyinlərini çəkdi:

- Xəstəxanada baş verən hadisədən sonra Qaraxanı saxlamaq olmur. Onun göstərişi ilə Çeçenistan, Dağıstan və başqa yerlərdən buraya turist adı altında yüzlərlə yaraqlı gətirilib. Tərkibində qadınlarda az deyil Hamısı da bizim balta Cəbinin adamlarıdır. Böyük qarğın ola bilər. Yaponiya torpağında olan kimi Qara-

xan mənə qulaq asmaq istəmir.

Bəlkə sən onu dilə tutasan?

- Çalışaram, görək Murad dərinəndən nəfəs aldı.

- Həmid nəhayət ki, səsinə çıxardı. Bizimlə danışığa girmək istəmir. Yeri gəlmişkən, Əhməd Əylisli barədəki bəzi qorxulanımız düz çıxdı. Sui-qəsd arafəsində, gecə onu gəbərdilər. Mafioz Ənvər Aranlının klubunda. Nə isə, gedək Qaraxanın hüzurnag Balke bir tapşırığı oldu.

Yanm dairəvi şəkildə "Amara" adlanan kiçik meydançaya çıxan bütün evlər dar keçiddə köndələn dayanmış uzun limuzinlə qorunurdu. Maşının bütün pəncərələri yanyadək açıq idi. İki qaşqabaqlı kişi limuzinin kapotuna söykənib astadan söhbət edirdilər.

Qaraxanın cangüdəni Rasim Muradla Məcidə qarşılayıb evə apardı. Divarları müxtəlif, bahalı tablolar və rəssam işləri olan portretlərlə bəzədilmiş, çox da geniş olmayan otaqda Qaraxanla balta Cəbi üz-üzə oturmuşdular. Əslində bura üç-dörd gün bundan əvvəl kimi şef Qurbanın kabinetini idi. Rəqibləri tərəfdən gəzdirdi maşında atəşə tutulduqdan sonra onun vəzifəsini böyük oğlu Qaraxan yerinə yetirirdi. Qurban bütün səlahiyyətləri icra etməyi ona tapşırmışdı. Qaraxan şən və qayğısız görünürdü. Uşaqlıqdan qarşıdaşının xasiyyətinə yaxşı bələd olan Murad bu şən ovqatın nə demək olduğunu dərhal başa düşdü. Qaraxan atasına güllə atanları tezliklə aradan götürmək barədə qərar qəbul etmişdi və dünyada heç kəs onu bu qərardan döndərə bilməzdi. O, ayağa qalxıb qarşıdaşını Məcidlə səmimi görüşdü, oturmağa yer göstərdi. Gələnlər rahatlıqdan sonra üzünü Məcidə tutaraq yavaş səsle:

- İndicə vasitəçi zəng vurmuşdu. Bursalı heroin daşıyan türk Qulu Öztürk bizimlə görüşməyə can atır, - dedi.

Məcid ehtiyatla soruşdu:

- Ona nə cavab verdin? Nəticəsi nə oldu?

- Dedim ki, buyursun! Nə vaxt itəşə görüşə bilirik. Əslinə qalsa mən tələsmirəm, qoy vaxtı özü desin, mənə fərqi yoxdur, bumunu çıxaran kimi vurub gəbərdəcəm...

- Hə, hə... tamam yadından çıxmışdı... Həmid istəyir ki, biz Muradı onun yanına göndərək. Məhz Muradı! Öz təkliflərini ona söyləyəcək. Vasitəçi Muradın təhlükəsizliyinə tam təminat verir. Sözü qısası, bizi lap axmaq yerinə qoyublar.

- Əylisli klanı barədə nə dedilər?

- Vasitəçi dedi ki, Əhmədin ailəsi Qulu Öztürkün planı ilə razıdır. Onlar Çopur Salehlə Bayramın adını çəkmək istəmir. Yeni onların adlarını hesabdan siliblər. Atama edilən sui-qəsdin əvəzi kimi. Necə deyər, biri bizdən, ikisi də onlardan, Qaraxan güldü.

- Çox həyasız adamlardır. Kişini az qala öldürüblər, indi isə istəyirlər ki, dal pəncərələri üstə qalxıb onları əlindən dan yeyək. Qaraxan yenə güldü.

Məcid ehtiyatla dedi:

- Onların təkliflərini dinləsək pis olmazdı.

- Heç bir danışıq filan olmayacaq. Ya o murdar Həmid mənə təhvil verilməlidir, ya da Vüqarlı ailəsi onlara qarşı müharibə elan edəcəkdir.

- Lakin digər klanlar müharibəyə razı olmayacaqlar, - deyə Məcid etiraz etdi.

- Qaraxanın polisdəki adamıyla söhbət etdim. Deyir ki, polkovnik Maqsudov heç şübhəsiz ki, türk Quludan əmək haqqı alır. Özü də şahə layiq əmək haqqı Polkovnik hətta mülki geyimdə ona cangüdənlük də eləyir. Bu sayaq cangüdəni olana isə qətiyyətlə zaval yoxdur. Özün bilirsən ki, polis polkovnikini öldürüb sudan quru çıxmaq qeyri mümkündür. Həmid isə polkovniksiz birca addım da atmır.

Bunu nəzərə al...

(ardı var)